

בס"ד. שיחת יום א' פ' במדבר, כ"ג אייר, ה'תשכ"ב.

— להקאָנווענשאַן" של נשי ובנות חב"ד תחינה —

בלתי מוגה

א. ברצוני לפתוח בכרכה:

כשם שהקב"ה הצליח אתכן, וזכיתן להתאסף זו השנה השביעית, — אשר המספר שבעה קדוש הוא, כפי שמצינו שהיום השביעי נבחר להיות יום השבת, והשנה השביעית נבחרה להיות שנת השמיטה (כמדובר בשנה שעברה¹); ועד"ז בנוגע לימי ספירת העומר (שבהם אנו עומדים עתה), שהקב"ה צוה למנות ארבעים ותשעה ימים, שהם שבע פעמים שבעה, ועבודה זו של מנין הימים היא ההכנה שמיד לאחר' זוכים לקבלת התורה —

כן יעזור השי"ת שמההצלחה שהגעתן לשנה השביעית, תזכו להמשיך ולהתאסף במשך ארבעים ותשע שנים, שבע פעמים שבע, ובינתיים — נזכה לגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, ואז תמשיכו את העבודה הקדושה של נשי ישראל בכלל, ושל נשי חב"ד בפרט, בארצנו הקדושה.

*

ב. כמדובר אתמול² — וכפי שנכתב גם במכתב לכינוס זה³ — עומדים אנו עתה לאחר' סיום הקריאה בספר ויקרא.

בחומש⁴ ויקרא מדובר בעיקר אודות עבודת הקרבנות⁵, שהיא אחת מהעבודות העיקריות במשכן ובבית־המקדש⁶.

התורה היא נצחית⁷, כלומר, שבדיני התורה, ואפילו בסיפורי התורה, יכול כל אחד מישראל, הן איש והן אשה, בכל זמן ובכל מקום,

ח"ג ע' 939 ואילך. במהדורא זו ניתוספו עוד איזה ציוני מ"מ ע"י המו"ל.

(5) ראה פתיחת הרמב"ן לס' ויקרא.

(6) ראה ד"ה באתי לגני ה'שי"ת רפ"ב

(סה"מ תשי" ע' 112). ד"ה טעמה כי טוב

תשי"ט פ"ב (סה"מ תשי"ט ע' 28).

(7) תניא רפי"ז. קו"א סו"ס"ה (קס, א).

(1) שיחת יום א' פ' בהו"ב, כ"א אייר (תו"מ ח"ל ע' 299 ואילך).

(2) שיחת ש"פ בחוקתי סכ"ב ואילך (לעיל ע' 439 ואילך).

(3) נדפס באג"ק חכ"ב ע' רכג ואילך.

(4) מכאן עד סו"ס"ה — הוגה ע"י כ"ק אדמו"ר שליט"א (באידיש), ונדפס בלקו"ש

למצוא הוראות לחייו היום-יומיים — מה צריך לעשות ומה לא צריך לעשות.

כן הוא בנוגע לכל עניני התורה, ובמיוחד נוגעים לכל אחד מישראל בכל הדורות הוראות התורה בנוגע לבית-המקדש והעבודה בו. התכלית ד"ועשו לי מקדש"⁸, שבנ"י יעשו בית-מקדש — היא בשביל "ושכנתי בתוכם"⁹ (לשון רבים), שהקב"ה ישכון בתוכם, בכל אחד מישראל¹⁰, בלבו ובביתו. ובמילא, אפילו עתה, כאשר "מפני חטאינו" חרב בית-המקדש הגשמי — מ"מ, עי"ז שאדם מישראל "בונה" את ביתו, ומתנהג בחיי המשפחה שלו באופן של "מקדש", קדושה — בטוח הוא שהנהגה זו תפעל מחילה על חטאי העבר, וביתו יהי "מקדש", מקום שבו יקויים "ושכנתי בתוכם" — שבו תשרה השכינה. וענין זה ימשיך גם את הברכות בכל הענינים שהוא צריך להם.

ג. כאמור לעיל, היתה עבודת הקרבנות מהעבודות העיקריות בבית-המקדש.

עבודת הקרבנות בכל יום התחילה והסתיימה בקרבן התמיד (שהרי קרבן התמיד הקריבו פעמיים בכל יום, פעם אחת השכם בבוקר, לפני כל הקרבנות, ופעם שני' בין הערבים, אחרי כל הקרבנות¹¹).

קרבן התמיד מלמדנו, שהסדר התמידי — הסדר הרגיל — הוא, שיהודי אינו מוכרח להביא ולהקטיר על המזבח את כל רכושו; התמיד התבטא לא יותר מאשר כבש אחד, כמות קטנה של יין ושמן, מעט קמח ומלח.

יתירה מזו: הסדר התמידי הוא — שלא כל אחד מישראל הי' חייב להביא קרבן תמיד בפני-עצמו פעמיים ביום על המזבח. אלא מאי — כל אחד מישראל הי' צריך לתרום את חלקו לסכום הכללי, שתמורתו היו קונים כבשים, יין וכו', עבור קרבנות כל השנה כולה, ומובן, שבחלוקת עלות הקרבנות של כל השנה בין כל ישראל, עולה לחלקו של כל אחד מישראל בפ"ע לא יותר מאשר סכום קטן — ואעפ"כ המשיך זה את ברכתיו של הקב"ה לשנה מאושרת לכל אחד מישראל, בכל מקום שהוא. עבודת הקרבנות מלמדת אותנו: הקב"ה אינו תובע שהסדר התמידי של יהודי יהי' למסור את כל רכושו לבית-המקדש להקטירו על המזבח,

10) פסחים נח, ב. וש"נ.

8) תרומה כה, ח.

9) ראה אלשיך עה"פ. של"ה סט, א. ועוד.

ולעצמו לא ישאיר כלום. מה שהקב"ה כן תובע מכל אחד מישראל הוא: את כל לבו¹¹.

הדבר החשוב ביותר הוא — לא הכמות¹², כמה כחות, נכסים ורכוש ("הָאֵב אוֹן גוּטס") מוסר היהודי להקב"ה, אלא בעיקר — באיזה אופן הוא נותן זאת. התנאי העיקרי הוא שיתן זאת בכל לבו, ואזי, אפילו אם כמות נתינתו אינה גדולה (מאיזה סיבה חזקה), אלא חלק קטן בלבד מכל סוג מרכושו,

— כפי שמצינו בקרבן התמיד, שכלל את כל הסוגים¹³: כבש מסוג החי; קמח, שמן ויין מן הצומח; ומלח מן הדומם — אעפ"כ, כיון שנותן זאת בכל לבו, בחיות ובשמחה — נפעל הענין כפי הכוונה, וממשיך גם את כל הברכות וההשפעות הטובות, כמו קרבן תמיד בשעתו.

ד. הוראה נוספת יש מקרבן התמיד:

קרבן זה הובא על המזבח רק פעמיים ביום, האחד השכם בבוקר, והשני בין הערבים, ואעפ"כ נקרא הקרבן בשם שמבטא תמידיות: "קרבן תמיד". משמעות הדברים היא¹⁴, שגם הזמן שבין שני הקרבנות הי' מלא וחדור בקרבן התמיד. ולכן הי' זמן קרבן התמיד הראשון השכם בבוקר, לכל-לראש, קודם לכל התעסקות אחרת, כי קרבן התמיד צריך להשפיע ולחדור בכל הענינים הבאים לאחריו.

ומזה יש ללמוד כיצד צריכה להיות הנהגת בית יהודי:

במשך היום עסוקים בני הבית בענינים שונים, שיש להם שייכות הן עם הגוף והן עם הנשמה. אך מאחר שהאור האלקי אינו ניכר בהתעסקות יום-יומית זו — שהרי אפילו הענינים הקשורים עם הנשמה נעשים בפועל לפי ההבנה האנושית, שיכולה לפעמים להטות מהדרך הנכונה ולהוביל עד להיפך רצונו של הקב"ה ח"ו — צריך יהודי להבטיח את עצמו ("זיך באַוואָרענען") מיד בתחלת היום, עוד קודם שפונה לעסקיו השונים במשך היום, ולבטא לכל-לראש את התמסרותו המוחלטת להקב"ה.

12) ראה משנה סוף מנחות. ויק"ר פ"ג, ה.

13) ראה טעמי המצוות להאריז"ל פ' ויקרא. וראה ג"כ תניא פל"ד.

14) ראה ראשונים לחגיגה כו, ב. פלוגתת רש"י ורמב"ן לתצוה כז, כ.

11) ראה זבחים (יג, א) דשלא לשמן או לשמן ושלא לשמן — דינים שווה. ובמשנה ספ"ד דזבחים: "לשם השם .. לשם ניחוח". ואפילו לדעת התוס' והמשנה למלך — מצוה הוא ובפרט לפי הלח"מ דלהרמב"ם (הל' מעה"ק ספ"ד) מעכב גם בדיעבד.

וזוהי הכוונה באמירת "מודה אני לפניך מלך..." תיכף כשניעור¹⁵, מיד עם פקיעת העינים בבוקר: הוא מודה להשי"ת שהחזיר לו נשמתו, ובמעמד זה קוראו בשם "מלך", שהיחס למלך הוא מתוך התמסרות ומחלטת בכל לב ונפש.

והתמסרות זו שבתחלת היום, פועלת גם על השעות שלאח"ז, שמקדישם עבור צרכיו; גם בהם ניכרת השפעת אמירת "מודה אני", וגם הם חדורים במסירה ונתינה ל"מלך", לבורא, ובמילא מתלוות אליהם גם ברכותיו והשפעותיו של הקב"ה.

וענין זה מרומז בענין "קרבן תמיד" ובפרטים שבו:

כשמתחילים את היום בקרבן, בהתמסרות להקב"ה — נחשב הקרבן ל"תמיד": הוא לא מוגבל רק לרגע מסויים בבוקר, אלא יש לו השפעה תמידית ונצחית.

בשעת הבאת הקרבן הוצרכו לזרוק את דמו על המזבח ולהקריב שם את השומן (החלב) שבו. תכונתו של דם היא חיות, רתיחה והתלהבות; שומן מורה על הרגשת התענוג (שהרי מהתענוג נוצר שומן¹⁶). כלומר: הצעד הראשון ביום הוא — החלטה תקיפה של יהודי להפנות את התלהבותו רק ל"מזבח", לעניני טהרה וקדושה, ורק בהם יהי' התענוג שלו. והקב"ה עוזרו לעמוד וליישם החלטתו בכל זמני היום, שמביאה עמה גם ברכה והצלחה מהקב"ה על כל היום ועל כל הלילה.

ה. אודות קרבן תמיד מסופר במדרש¹⁷, שהקרכת קרבן התמיד היתה מכפרת על חטאים (מסויימים), שהאדם נכשל בהם קודם הקרכת הקרבן:

השי"ת נותן הזדמנות לאדם שנכשל ח"ו, לתקן את כשלונו. אדם עובר במשך ימי חייו קשיים ונסיונות שונים, ולפעמים עלול לקרות שלא יעמוד בנסיון מסויים ח"ו. אבל אם הוא מקבל על עצמו מחדש להיות מסור ונתון להקב"ה, ואומר בכל לבו "מודה אני לפניך מלך" — כאמור לעיל שזהו גם מ"תוכנו" של קרבן תמיד — הרי זה מכפר גם על השעות הקודמות של היום.

החל מרבנו הזקן ואילך, מודגש ומבואר בתורת החסידות, בהסברה עמוקה יותר, רחבה יותר ומוכנת יותר, שגם כשאדם מישראל נכשל ר"ל,

(15) ראה שו"ע אדה"ז או"ח (מהדו"ב) (17) במדב"ר פכ"א, כא. תנחומא — ס"א ס"ו. וש"נ.

באבער — פנחס יב. וש"נ.

(16) ראה גיטין נו, ב.

אין לו ליפול ברוחו לגמרי ולהיות מאוכזב ("אָפּהענטיק"); ובשום אופן אסור לו ליפול למצב של יאוש ח"ו. אדרבה, עליו להתחזק, לתקן את אשר עיוות, להשלים את אשר החסיר מלעשות, ולקוות שהקב"ה יקבל את תשובתו¹⁸.

תשובה זו מוצאת את ביטוי' ב"מודה אני לפניך מלך" — לחקוק במוחו ובלבו את הבעת התודה וההתמסרות להקב"ה, ולקבוע בנפשו החלטה תקיפה, שהדם והחלב — ההתלהבות והעונג — יהיו רק בעיני קדושה, ואזי מוחל לו הקב"ה על מה שעבר בשעות הקודמות, ובה־בשעה נותן לו הקב"ה את ברכתו במדה המלאה ביותר בכל המצטרך לו, הן בגשמיות והן ברוחניות, עבורו ועבור בני־ביתו.

ועד שענין זה (ההנהגה דקרבן תמיד) יביא גם את הברכה הכללית, הברכה הראשית והברכה העיקרית — שבקרוֹב יבוא משיח צדקנו ויבנה את בית־המקדש, יוציאנו מהגלות הפנימית ומהגלות החיצונית, ויביא אותנו לארצנו הקדושה¹⁹, ואז נזכה לראות גם בעיני בשר את הקרבת קרבן התמיד בבית־המקדש, במהרה בימינו אמן.

*

1. האמור לעיל שייך במיוחד לבנות ישראל:

הנהגת הבית וחיי המשפחה תלוי' — במדה גדולה ביותר — ברצונה ובעמדתה של האשה, שהיא "עקרת הבית"²⁰, עיקר ויסוד הבית. ולכן מוטל על נשי ישראל — הרבה יותר מאשר על האנשים — תפקיד מיוחד, לקבוע את הנהגת ביתם שתהי' באופן של "מקדש", לפי הוראותיו של הקב"ה בנוגע להעבודה בבית־המקדש.

ומאחר שסדר והנהגת הבית היהודי תלויים בעיקר באשה, עקרת הבית, ועל־י מוטל עיקר התפקיד בזה — מובן שהקב"ה נותן לה את הכח למלא תפקיד זה, כפי שמבאר כ"ק מו"ח אדמו"ר בכו"כ מאמרי חסידות²¹, שהקב"ה נותן כח לכל אחד מישראל למלא את התפקיד המוטל עליו, ומקווה ומצפה ממנו שימלא את תפקידו בכל לבו, מתוך שמחה וחיות.

(20) ראה ב"ר פע"א, ב. זח"א קנר, א. אוה"ת נ"ך ח"ב ע' תתעא. ע' תתנח ואילך.
(21) ראה (לדוגמא) סה"מ אידיש בתחלתו. ועוד.

(18) ראה תניא אגה"ת פי"א.
(19) ראה הסדר בזה: רמב"ם הל' מלכים
פי"א. קובץ מכתבים לכ"ק אדמו"ר (מוהרש"ב)
נ"ע ח"א (ולאח"ז באג"ק שלו ח"א ע' שט
ואילך). וש"י.

יעזרכן השי"ת, שאתן תהיינה אלו שיפיצו הרעיון הנ"ל של "קרבן תמיד", לא רק בכתיבן אלא גם בסביבתן; לכל-לראש — בסביבה הקרובה, ולאח"ז גם בסביבה שהיא רחוקה במקום, אבל ברוחניות קרובה היא, שהרי ברוחניות כל ישראל קרובים זה לזה, ועד שלאמיתו של דבר הם כמשפחה אחת.

ויהי רצון, כאמור, שתפיצו רעיון זה של "קרבן תמיד" בכל בתי ישראל, ותעשו זאת בשמחה ובטוב לבב, מתוך בריאות טובה ומצב-רוח טוב. ושמחה וטוב לבב אלו יחדרו בלבם של כל הנמצאים בסביבתכן, ועאכו"כ בלבן של החברות בארגון שלכן, כדי למלא את הוראותיו של הקב"ה בתכלית השלימות.

(בסיום השיחה אמר כ"ק אדמו"ר שליט"א:)

יהי רצון שהכינוס יהי' בהצלחה, עם כל הפרטים שבדבר.

